

ALBERTI INES

è Societate Iesu

A C R O A M A T U M EPIGRAMMATICORUM

CENTURIA I.

Epigramma I.

AD MARIANUM ALDUM

De Epigrammatum suorum brevisate.

Commoda si quæris nostræ brevitatis? habeto:

Primum est, Lectores non onerabo meos.

Sæu bona, sæu mala sunt; poterunt ab utroq; probaris

Dissimiles quamvis Lector & Auctor erunt.

Si placeo, placuisse brevi, mihi sufficit. at si

Displiceo, quantum est displicuisse diu;

Sit gaudebo minus; minus attamen, ALDE, dolebo;

Sive magis, vulgo, sive placebo minus.

II.

AD REMIGIANUM

De suis Carminibus.

Sunt bona, sunt, fateor, mediocria; sunt mala plura;

Hæc mea, sed tuâ sunt, Remigiane, nihil,

III.

De iisdem.

Sunt hæc apta minus, poterunt tamen apta videri;

Nam bona non potui qui dare, curta dedi.

IV.

De iisdem ad Fuscum.

Nè mea de putri scateant Epigrammata venâ;

Allis Pierios misceo, FUSCE, sales.

N

V. De

V.

*De iisdem.**Cur fictis nominibus & cognominibus inscribantur.*

Nemo laceffitum se nostro carmine dicat;
 Innocuum exercent, nomina ficta, Stylum.
 Nemo tamen damnet, nimium dum fingo Pòctam,
 Nam fingo tantum nomina, non vitia.

VI.

AD PHILOSOPHUM.

Pro placito verbis, ut nummis utimur, inquis;
 Erras; verba nihil, omnia nummius emit.

VII.

IN PIGRUM.

Omnia devitas, declinas omnia PIGRE,
 An non te potero dicere Grammaticum?

VIII.

In PONTILIANUM, è trabe infami pendulum,

*A Communi Regula, exceptio.**Seu**Axiomatis Appendix.*

Omnia sunt hominum tenui pendentia filo.
 Excipio guttur, PONTILIANE tuum.

IX.

IN FAUSTULUM deformem.

Frustra conquereris, frustra me, Faustule damnas;
 Non voco te turpem, FAUSTULE, sed tamen es.

X.

AD STEPHANUM NORONIUM.

Problema de Medicis & Juristis.

Morbus ubi nullus, nulla est medicina, NORONI,
 Nullus Juristis est sine lite locus.
 Quid facient ergo medicinæ, & Juris Alumni?
 Fors erit in Cælo nullus utrique locus?

XI.

DE AULO.

Casu vivitur.

Casu vivitur, inquiebat AULUS.

Casu

Casu vivitur ; hoc fatemur , AULE.
Sed non quo Attica , vel carent Athenæ.
XII.

AD FAUSTINUM divitem.
Nemô tuam Faustine potest numerare monetam;
Quin & nemo meam ; jam sumus ergo pares,
XIII.

IN COTTAM CALAMISTRATUM.
Perfusus oleo combussit , COTTA , capillos:
Sic operam frustra perdidit ac oleum.
XIV.

IN TONGILIANUM , de alieno capillatum.
Emisti magnâ pretiosos merce capillos.
Emisses utinam , Tongiliane , caput.
XV.

AD MACRINUM , de Cinna informi.
Multum Cinna tibi placet ; Macrine ,
Huc affer speculum ; minus placebit.
XVI.

DE RUFINO.
De Fixo fecit , Rufinus , Mobile bellum ;
Cum se tam celeri proripit inde pede.
XVII.

AD MARIANUM ineptum scriptorem.
Imperfecti operis quoties producitur Auctor ,
Illius ingenio gratulor , atque tuo.
Nempè ambo libri titulum compingitis unum ;
Illus est Nomen , Res , Mariane , tua.
XVIII.

IN SOFFARAM.
Ad imitationem Martialis.
Cum pretio nostros emisset , Soffara versus ,
Illos jure bonoprædicat esse suos.
XIX.

AD EDENTULUM.
Ex sensu Aristotelis.
Quod bobus commune , tibi est edentule factum :
Cornua fronte geris , dentibus ergo cares.
N 2 XX. AD

XX.

AD RUFUM bibonem ægrotum.
 Sæpè propinatam expendisti, Rufe; Salutem.
 Hinc ego non miror, cur tibi nulla salus.

XXI.

DE FUSTICO Podagrico,
 Vinum non potas, vt nulli pocla propines.
 Non Podagram pateris, Fustice, sed Chiragram.

XXII.

AD M. TURDUM.

Lignea domus commoda.

Lignea Turde domus, focus est tibi saxeus; illi
 Si ligna abfuerint, subijce, Turde; domum.

XXIII.

AD PONTICUM de Ardelione.

Lepide Litis diremptio.

Ardelio Numas, tu Nummos Pontice jactas;
 Et quæris potius cui genus, atque domus.
 Si genus & formam Regina pecunia donat?
 Póntice; Nobilis es, Rusticus Ardelio.

XXIV.

AD MARTINIANUM. de Ruspico.

Duplex gula.

Tu spe cuncta voras, vorat omnia Ruspicus oris
 Ambigo quæ gravior, Martiniane, gula.

XXV.

AD FORMIUM bibonem balbum.
 Secundi calices quem non fecere disertum.
 Vis me vera tibi dicere, Formio? te.

XXVI.

ADVERSIO CRITICA, in MARTIALEM.

Ad XVII. Epigramma libri X. in quo Romæ adulatores abigit.

Quas hinc blanditias vetas, VALERI,
 Attritis nimium venire labris:
 Illas versibus omnibus propinas.
 Si das ergo tuo fidem Poëta;

Hoc

Hoc sub Principe, si sapis, caveto
Verbis Roma prioribus loquaris :
 Hoc pro te facit, ipse Martialis.

XXVII.

AD PONTICUM capillatum imberbem.
 Cæsariè supple implumem, PONTICE, Barbam.
 Barbatum caput est, barbaque calua tibi,

XXVIII.

AD BRUTUM.

Cum mihi promittis, cum das tua dona; recuso.
 Si quid BRUTE sapis, scis benè quid facio.

XXIX.

AD LINUM pauperem superbum.
 Cornua fronte geris lacero contesta galero.
 Non cornu-- tibi, sed-- copia, LINE, deest.

XXX.

DE AULO AD MARCUM.

Ad Bellum, senis tendebat mensibus AULUS:
 E bello sextam jam redit ante diem.
 Tam prope quæ causa viæ, non sciscitor; & tu
 Si citò vis ad nos, MARCE, redire? fuge.

XXXI.

De eodem.

Argumentum ad Hominem.

Vir fugiens iterum pugnabit, dicitur, inquit.
 Inquo, quod cecinit pagina Sacra, proba.

XXXII.

IN OBESUM.

Quis te, quis tandem numeri neget esse Dualis.
 Nunquam ritè potes dicere, Solus ego.

XXXIII.

IN LINUM AMUSUM

De suis verbis.

Me miserum dicis: Melior tu, LINE, Pòëta.
 Nam mea tot damnant, carmina, nemo tua.

N §

xxxiv.

XXXIV.

Vivæ vocis Oraculum, de ALANO.
 Vivâ voce mihi quiddam promisit ALANUS.
 Nil dat, mortua vox, verius illa fuit.

XXXV.

DE ATTALO PARCO.

Rhetor es, at clausam stringis tamen, Attale, dextram,
 Non credo, non es Rhetor, at es Logicus.

XXXVI.

Ad Amicum.

Otium negotiosum.

Nil facio dicis, cum docta volumina versas.
 Omnia, crede mihi, nil faciendo, facis.

XXXVII.

DE IBERO AD CANDIDUM.

De veste Coriacea

Vestitus corio, pedibus quid distat Iberus?
 Non est hæc vestis, CANDIDE, calceus est

XXXVIII.

Ad eundem IBERVM de eodem.

Simplice vestitum tunicâ, te nemo laceffat:
 Te benè vestitum nullus, IBERE neget.
 Quando cuti propriæ cervinam jungis, IBERE,
 Vestitus duplici diceris esse togâ.

XXXIX.

AD CLITUM CALVUM.

Cum tibi radendum caput est; quid fata moraris?
 Non tonsore opus est, sed, CLITE, Carnifice.

XL.

AD PLANCUM.

Pauca rogas multos, sed præstant nil tibi multi.
 Vt præsent aliquid, plurima, PLANCE, roga.

XLI.

AD PONTICUM PETACEM.

Antistrophe prioris.

Multa rogas multos, dare multi multa recusant
 Vis, ut pauca negent, PONTICE? pauca roga.

XLII.

XLII.

AD LENTULUM.

Frustra jejunos incusas LENTULE versus:
Quos jejuna mihi Feria Sexta dedit,

XLIII.

AD RUFINUM.

Secretum contra omnes Morbos.

Quid tibi cum Thermis? si vis Rufine valere.
Lethei potius balnea fontis adi.

XLIV.

IN NOLANUM PETACEM.

NOLANE quavis postulas aliquid die.
Rogationum quælibet apud te est dies.

XLV.

AD HORNUM Pôctam.

Turpis es, & versus comptos à te exigis, Horne.
Auctori æquales hoc decet esse suo.

XLVI.

AD ALAUDUM Neosponsum.

Vicem pro vice.

Duxisti uxorem, toties simul illa vicissim.
Te quoque per totam duxit, ALAUDE, domum.
Pro vice, nempe, vicem multam, tibi reddidit, una.
I nunc & gratam muneris esse nega.

XLVII.

AD BRITTUM discipulum.

De Alcide Magistro.

Quem Numen castigat, amat, quid mæstus anhelas.
Isto BRITTE modo, te tuus Alcis, amat.

XLVIII.

AD MAURITIUM ARANUM.

Cur desperantes desecti, sperantes erecti, dicuntur.
Desperando jacet, quisquis desperat, ARANE.
Stat bene qui sperat: spes pede, nulla, caret.

XLIX.

AD MILITEM è Castris transfugam.

Ejuras Fixum. dilaudas Mobile bellum:
Inde Solacisimos tot, fugiendo, facis.

L.

AD MATTHIAM NOLIUM.

De suis Laconicis

Nondum curta tibi sapiunt Epigrammata, NOLI;
 Displicet acciso pagina plena metro.
 Accipe consilium; poterunt tibi longa videri,
 Quæ brevius scripti; voluito cuncta simul.

LI.

AD LIPPUM.

*In verbo videre penultimam corripientem.**Excusatio.*

Non ego te miror longum breviare videre;
 Pupillæ fermo consonat. os, oculis.

LII.

AD PONTICUM HORTULANUM.

Importuna fecunditas.

Una tibi malus fert plutima, PONTICE, mala.
 Est typus uxoris, scilicet illa tuæ.

LIII.

AD FAUSTULUM Fidicinem Mendacem.

Dum promissa negas, dum veris falsa remisces.
 Tot tibi cum fidibus, FAUSTULE; nulla fides.

LIV.

AD FISCUM Divitem senem.

Finis coronat opus.

Fine coronari dicuntur cuncta: vovetur
 Hæc etiam vitæ, FISCE, corona tuæ.

LV.

De eodem, ad eundem, ex eodem.

Finis opus, vulgi jactatur voce, coronat.

O hic, ergo tuas, FISCE, coronet opes.

LVI.

IN FAUSTULUM deformem.

Dum toties speculum versas, jam pænè timebam

Ne sis Narcissus tu tibi; fons speculum.

Sed cum Therfitis circumfers, FAUSTULE, vultum

Secure totos te specularè dies.

LVII.

LVII.

IN ZOLLUM obesum.

Venter, Aqualiculus frustra tibi, ZOLLE vocatur:
A vino hunc debes dicere, non ab aqua,

LVIII.

AD MARINUM.

De Astrologis, multos caelos afferentibus.

Quid mihi cum caelis? caelum mihi sufficit unum.
Quod reliquum superest, cedo, MARINE, Sophis.

LIX.

IN PONTILIANUM Cornutum.

Rhinoceros, Taurus, Saryrus, Dæmon, Caper, Agn⁹,
Ardua bellaci cornua fronte gerunt.

Tu quoque cum nimium pugnaci cornua fronte
Gestas, istorum, PONTILIANE, quid es?

LX.

AD AMICUM.

De suis Carminibus.

Sæpè refers mea quod, non pauci, carmina carpunt,
Carpunt: nam flores forsitan esse putant.

LXI.

IN DIVITEM.

Dives, Dis.

Cum tot divitias cæca concludis in arcâ:
Dis es; te Ditem nemo negare potest.

LXII.

AD CELSUM IURISTAM.

Perpetuis totum consumis litibus annum;
Damnaque multorum, sunt tua, CELSE, lucra,
Fortunam metire tuam: miser haud potes esse.
Esses, si fieret nullus in orbe miser.

LXIII.

Discipulo suo Pœtæ.

In Mortis descriptione mortuo.

Tu meritò dices, Mors ultima linea rerum.

Nam mortis pangens symbola, mortuus es.

N 5

LXIV.

LXIV.

DE PERONE.

Dum in Angliam peregrinaretur, facto Hæretico.
 Cælū non animum mutant, qui trans mare currunt.
 Non credo: Hæreticus, mutat utrumq; PERON.

LXV.

AD MONTIDUM ineptum Pðetastrum.
 Quid facio? quæris? quoties tua metra revolvo.
 Vis dicam verum? MONTIDE? nil facio.

LXVI.

AD DOMINICUM MENIUM.

Tecum Habita.

Mecum habito, dicis; laudo; sed dispice tecum.
 Concivem, Mæni, quid sit habere malum.

LXVII.

DE M. PROTREPTICO Monoculo.

Non patitur geminos cælū, PROTREPTICE, soles.
 Cum cælo quiddam, frons tua, Moris habet.

LXVIII.

*De Medicis.**Spes in Herba.*

Est bene, sit quamvis Medico spes omnis in herba.
 Eliquat innumeras inde, Galenus, opes.

LXIX.

AD PLANCUM.

Cæca Fides.

Facundum juras, juras te, PLANCE, disertum.
 Et me, quod juras, credere nolle; furis.
 Define, jam tandem credo te PLANCE, disertum.
 Credo, sed quid sit, scis puto, cæca Fides.

LXX.

Quis ad AULAM aptus.

Aula Placentinis, non Veronensibus apta est.
 Qui placitura loqui novit, hic Aulicus est.

LXXI.

EX LUCIS ET DIEI Creatione.

*Moralis ad-verso.**Factum*

Factum est Vespere & mane dies unus. Gen. I.

AD CRISPUM.

Præcessit nox, CRISPE, diem; lucemque tenebræ;
Apparere, cupis? disce latere prius,
LXXVII.

De HAYMONE divite Parco.

Ad Justinum Pandarum.

Affectata ignorantia.

Quid sit Sportula parcus HAYMO, nescit;
Nec vult Sportula quid sit, edoceri.
Hoc est, PANDARE, Sportulam negare.
LXXIII.

AD CANDIDUM.

De Olo Nasone ex Græco.

Ollum nasus habet, non Ollus CANDIDE nasum,
Attribui magnis namque, minora solent.
LXXIV.

IN MOMUM.

Omnes condemnas, simul at damnaris ab illis.
Nil tibi, MOME, sapit, Cur? nihil ipse sapit.
LXXV.

AD BALDANUM Hæreticum Apologia.

Pro Cognomine R. P. Ioannis Argenti Soc. IESV.

Olim Visitatoris & Provincialis Polonia.

Argentum, nimium pretioso nomine, dici
Falleris. Argentum dicimus; Aureus est.
LXXVI.

DE AULO.

Sapè mihi narras, Patrum monumenta revolve.
Non damno te, sed quis leget, AULE, tua?
LXXVII.

AD IOANNEM RUBIUM.

Auctor Imperfecti operis.

Auctorem imperfecti operis, malè credimus unum;
Illis, nulla, RUBI, Bibliotheca caret.
LXXVIII.

Ad quendam Magni Nominis Senatorem.

Ex utroque Casar.

Gratulor, & quod habes, & quod merearis honores,
Alterutrum rarus: rarus urumque tenet.

LXXIX.

AD GABIANUM Iuristam.

Mentiris, dicens: Pacem te poscimus omnes.

Cum sit lis hominum, Dos, GABIANE, tua,

LXXX.

Propter quod aliquid tale ipsum magis.

Amphora, Zodiaci caelestibus, indita, signis,

Cur inter medias stat, MARIANE, feras.

An si propter quod tale est aliquid, magis ipsum est:

Est fera, namque homines, efficit illa feros.

LXXXI.

AD PRISCUM,

Parcam uxorem habentem.

Errant in numero Parcarum, PRISCE, Pœtæ:

Accessit conjunx nam tua quarta, tribus.

LXXXII.

AD AMICUM.

De Toræ Græco, mendace.

Ne mirere Toram cum veris falsa remiscet.

Cum linguâ Græcam combibit ille fidem.

LXXXIII.

PROBLEMA DE AURO.

Cur aurum instabili nomen desumpsit ab aura;

Fluxa nimisque fluens, est utriusque fides.

LXXXIV.

IN MACRINUM.

Dum nego te, Macrine, Sophum, mea verba subaudi,

Non nego Aristarchum te; sed Aristotelem.

LXXXV.

IN ATTALUM.

Attale, falsus homo es; talem licet antè negabam,

Attale, falsus homo es; cur? quia multa bibis.

LXXXVI.

DE RUFO AD NORVEGIANUM.

Omnia

Omnia promittens ipse accipit omnia, RUFUS.
Sic stat promissis, NORVEGIANE suis.
LXXXVII.

Cur Principes numero plūrali utuntur?
Cur se pluralis numeri Pronomine Reges
Dicunt? nam non est Rex bonus, unus homo.
LXXXVIII.

AD PISONEM OLLUM DE MYRONE.

Mordax amulorum pax:
Ortum de priscā narras de gente Pisonum;
Romano jactat se Cicerone, MYRON.
Fingit uterque genus; sed fictum rodit uterq̄te;
Pisa MYRON toties, tu Cicer, OLLE voras.
LXXXIX.

AD BLANCUM.

*Secretum contra Medicos rigidiorē dietam
prescribentes.*
Cum Medicus rigidam prescribit, Blance, dietam;
Non epulas renuat participare tuas.
XC.

AD AMICUM.

Bonum ex integrā causa.
Das bona verba bene, quoties quod posco reponis.
Dum quod posco negas, das bona verba, male.
XCI.

AD BIBONEM.

Hellenismus.
Littera Græca tibi multo se miscuit usui.
Arbitraris idem vivere, quod bibere.
XCII.

Ad rudem vulgō truncum.

Consolatio:
Non ex omni ligno fit Mercurius.
Doctior & Musis, & Phæbo doctior esses.
Si foret ex omni stipite Mercurius.
XCIII.

IN OVENUM.

V'v' sui neminis.

O Venus! impurus quantum tibi debet O Venus?
 A cuius tantum nomine, Nomen habet.
 Nec miror cur tot fædos lascivit amorès.
 Nominis ille sui se probat esse virum.

XCIV.

AD AULUM DE IOANNE BRUNS. *Philautia.*
 Nemo placet cunctis; nec cunctis displicet, Aule
 Inde placens nulli, BRUNS, placet ipse sibi.

XCV.

AD DIVITEM SUPERBUM.
 Rex es, quando tibi Regina pecunia nubit.
 Rusticus, hac rursum si vidueris, eris.

XCVI.

AD MEVIUM DECOCTOREM.

Ex necessitate virtus.

Externas nunquam non lustras, MEVIE, terras.
 Nempè extat terræ portio nulla tuæ.
 Nulla tibi Patriæ reliqua est Possessio, glebæ.
 In Cælo saltem quod tuearis habe.

XCVII.

AD QUENDAM

Multa bibentem, & alta sapientem Excusatio.

Colles Bacchus amat, fursum se vitea tollit
 Ignosco, quoties ebrius, alta sapis.

XCVIII.

AD PRISCUM de suis carminibus. *Gigantonomachia.*
 Pygmæos versus pango, tu, PRISCE, Gigantes;
 Multa tuos ferient fulmina, nulla meos.

XCIX.

AD OLAVUM.

Pro suis carminibus Apologia, ex Græco.

Metra mea incusas nimix brevitatís, OLAVE;
 Imò nihil scribetis, tu, breviora facis.

C.

Ad Momum.

Pro iisdem Defensio.

Nil hîc festivum scripsi; nil, dicis, acutum.
 In me, Mome, tibi displicet, ergo nihil.

ALBERTI